

NPO DETAILANALYSE

2025-10-12_POW_05879017

Uitzending: NPO-Sending | 2025-10-12 | Geanalyseerd op: 2026-05-23 01:45

Version 3.0-detail | Universal 3.0-detail | Konverter 3.4 (2026-05-20) | Maatstaf: Mediawet 2008 Art. 2.1

TOTAALSCORE

3.8/10

Lichte onevenwichtigheid

0 = evenwichtig, 10 = sterk eenzijdig/manipulatief

POLITIEK SPECTRUM

Classificatie op basis van Chapel Hill Expert Survey (CHES) 2024

De Chapel Hill Expert Survey (CHES 2024) is een academische enquête onder 609 politicologen in 31 landen. Elke partij wordt beoordeeld op een schaal van 0 (extreem-links) tot 10 (extreem-rechts).

Partij	SP	GL-PvdA	PvdD	D66	CDA	NSC	CU	VVD	BBB	SGP	PVV	FvD
CHES	1.10	2.40	2.50	4.80	5.50	5.80	6.00	7.00	7.50	7.80	9.20	9.50
Spectrum	<i>Links</i>	<i>Links</i>	<i>Links</i>	<i>Links</i>	<i>Midden</i>	<i>Midden</i>	<i>Rechts</i>	<i>Rechts</i>	<i>Rechts</i>	<i>Rechts</i>	<i>Rechts</i>	<i>Rechts</i>

De totale tendens wordt weergegeven op een 0–10-schaal (0 = sterk links-bevoordelend, 5 = evenwichtig, 10 = sterk rechts-bevoordelend). De berekening is gebaseerd op het verschil in gemiddelde bevoordeling van linkse vs. rechtse partijen (groepering volgens CHES 2024).

TENDENS (L – R)

5.0 / 10

Evenwichtig

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

← Links

Rechts →

Bron: Chapel Hill Expert Survey 2024 — chesdata.eu | [Jolly et al., Electoral Studies, 2022](https://doi.org/10.1017/XES.2022.1) | Drempelwaarden: [Pew Research Center](https://www.pewresearch.org/)

Dit gedeelte biedt politieke context en telt niet mee voor de totaalscore.

POLITIEK LANDSCHAP

Het kabinet-Schoof is sinds juli 2024 in functie als extraparlamenteair kabinet, gesteund door PVV (37 zetels), VVD (24 zetels), NSC (20 zetels) en BBB (7 zetels). De oppositie bestaat uit GL-PvdA (25 zetels), D66 (9 zetels), CDA (5 zetels), SP (5 zetels), PvdD (3 zetels), CU (3 zetels), SGP (3 zetels), FvD (3 zetels), DENK en Volt.

Partij	CHES L-R	Zetels	Regering/Oppositie	Kernpositie
SP	1.1	5	Oppositie	Sociaaleconomisch links, anti-marktwerking
GL-PvdA	2.4	25	Oppositie (grootste)	Klimaat, humaan asielbeleid, eerlijk delen
PvdD	2.5	3	Oppositie	Dierenrechten, klimaat, links-progressief
D66	4.8	9	Oppositie	Liberaal-progressief, pro-EU, onderwijs
CDA	5.5	5	Oppositie	Christendemocratisch, midden-rechts
NSC	5.8	20	Regering	Bestaanszekerheid, beheersbare migratie
CU	6.0	3	Oppositie	Christelijk-sociaal, midden-rechts
VVD	7.0	24	Regering	Vrije markt, liberaal-rechts, begrotingsdiscipline
BBB	7.5	7	Regering	Agrarisch-populistisch, boerenbelangen
SGP	7.8	3	Oppositie	Reformatorisch, ver rechts
PVV	9.2	37	Regering (grootste)	Anti-islam, asielstop, nationale soevereiniteit
FvD	9.5	3	Oppositie	Extreemrechts, eurosceptisch, Baudet

De belangrijkste politieke conflictlijn betreft migratie en asielbeleid: de coalitie streeft naar een asielstop, terwijl linkse oppositiepartijen pleiten voor een humaan beleid. Een tweede spanningslijn is het klimaatbeleid, waarbij de coalitie inzet op kernenergie en het afzwakken van klimaatdoelen, tegenover de progressieve oppositie die ambitieuze reductiedoelen verdedigt. Daarnaast is er spanning rond de rechtsstaat en democratische normen, mede door de dominante positie van de PVV onder Wilders. Ten slotte speelt de koopkrachtproblematiek een rol, waarbij partijen van links tot rechts strijden over belastingverlaging, eigen risico en sociale zekerheid.

De Nederlandse publieke omroep (NPO) opereert onder de Mediawet 2008, waarvan artikel 2.1 pluriforme, evenwichtige en onafhankelijke berichtgeving vereist over het totale aanbod. Het NPO-stelsel is gefragmenteerd: omroepverenigingen zoals BNNVARA, KRO-NCRV en AVROTROS dragen elk eigen redactionele verantwoordelijkheid. De PVV heeft de NPO herhaaldelijk bekritiseerd als "linkse omroep", wat de politieke gevoeligheid van de publieke omroep onderstreept.

HOOFDSTUK 1 — PARTIJPOLITIEKE BIAS

Beoordeling per partij

Partij	Score (-5..+5)	Uitzendingweergave vs. Partijprogrammapositie
VVD	0	Niet aan bod gekomen — partijpositie niet weergegeven of vervormd
PVV	0	Niet expliciet aan bod — anti-migratiedemonstrant getoond (08:14), maar geen partijstandpunt weergegeven of vervormd
GL-PvdA	0	Niet aan bod gekomen — partijpositie niet weergegeven
NSC	0	Niet aan bod gekomen — partijpositie niet weergegeven
D66	0	Niet aan bod gekomen — partijpositie niet weergegeven
BBB	0	Niet aan bod gekomen — partijpositie niet weergegeven
CDA	0	Niet aan bod gekomen — partijpositie niet weergegeven
SP	0	Niet aan bod gekomen — partijpositie niet weergegeven

Samenvatting partijbias

- Nauwkeurigste weergave: Geen enkele partij expliciet aan bod — alle scores 0
- Sterkste vertekening: Niet van toepassing
- Gemiddelde afwijking van 0: 0.0
- Conclusie: Dit is een nieuwsuitzending van cir met meerdere nieuwsitems. Geen enkele Nederlandse partij wordt expliciet bij naam behandeld of geciteerd. De anti-migratiedemonstratie in Amsterdam (08:14–10:30) raakt thematisch aan PVV- en BBB-standpunten, maar er worden geen partijposities weergegeven of vervormd. Een partijpolitieke biasbeoordeling op basis van programmaposities is daarmee niet van toepassing op deze uitzending.

Links-Rechts-Algehele Tendens

TENDENTIESCORE: +0.8

INDELING: Licht links-begunstigend

Motivering: De uitzending bevat geen expliciete partijpolitieke stellingname, maar de framing van de anti-migratiedemonstratie (08:14–10:30) vertoont een lichte asymmetrie: de tegendemonstranten krijgen relatief meer sympathieke citaten en de demonstranten worden geassocieerd met "extreemrechts geweld in Den Haag" (08:17–08:21) zonder dat dit nader wordt onderbouwd. De berichtgeving over Gaza en humanitaire hulp domineert de uitzending en sluit thematisch beter aan bij progressieve dan bij conservatieve politieke frames. De afwezigheid van regeringsstandpunten over migratie of buitenlandbeleid versterkt dit lichte onevenwicht.

HOOFDSTUK 2 — UITZENDINGSINFORMATIE EN THEMATISCH KADER

Uitzendingsgegevens

- Titel: NOS Journaal (avonduitzending, vermoedelijk 20:00-uitzending)
- Datum: 12.10.2025
- Lengte (geschat uit transcript):
- Presentator/verslaggever: Niet bij naam genoemd in transcript; verslaggeefster Nasrah Habiballah (Israël/Gaza-item)
- Geïnterviewde personen:

Persoon	Functie	Partij/Affiliatie	Politiek spectrum
Nasrah Habiballah	NOS-correspondent Israël/Gaza	NOS	Journalistiek, neutraal
Ziekenhuismedewerker (anoniem)	Medisch personeel Israëliisch ziekenhuis	Niet vermeld	Niet politiek
VN-woordvoerder/hulporganisatiemedewerker	Humanitaire hulp Gaza	VN/hulporganisatie	Internationaal-humanitair
Demonstrant 1 (anti-migratie)	Demonstrant Amsterdam	Niet vermeld	Rechts-populistisch
Demonstrant 2 (anti-migratie)	Demonstrant Amsterdam	Niet vermeld	Rechts-populistisch
Tegendemonstrante	Tegendemonstrante Amsterdam	Niet vermeld	Links-progressief
Politiewoordvoerder	Politie Amsterdam	Overheid	Neutraal

Hoofdthema

De uitzending behandelt de verwachte vrijlating van Israëliische gijzelaars door Hamas de volgende ochtend, in de context van de lopende wapenstilstand en onderhandelingen, aangevuld met een anti-migratiedemonstratie in Amsterdam en overige nieuwsitems.

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

HOOFDSTUK 3 — 15 CRITERIA: DETAILANALYSE

Hardfacts — 9 technieken die telbaar en wetenschappelijk verifieerbaar zijn

1. EXPERTENKEUZE

4/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Wie komt als expert aan het woord?

Expert 1: Nasrah Habiballah — NOS-correspondent Israël/Gaza

Tijdstempel: 01:46–08:09

Uitspraak	"Zou voor Hamas een grote symbolische overwinning zijn als het ze lukt om die wel vrij te krijgen."
Inkadering	NOS-correspondent ter plaatse; journalistieke duiding, geen onafhankelijke academische of diplomatieke expert.

Ontbrekende tegenstem: Een onafhankelijk Midden-Oostendeskundige of een Israëlische of Palestijnse beleidsanalist had de duiding kunnen aanvullen of nuanceren.

Brondieptecheck:

- (a) FINANCIERING:** NOS, gefinancierd door de Nederlandse overheid via de publieke omroep. Geen direct commercieel belang, maar institutioneel belang bij toegang tot bronnen in het conflict.
- (b) MANDAAT:** Journalistieke verslaggeving; mandaat is informatieverstrekking, niet neutrale wetenschappelijke analyse. Compatibel met feitelijke verslaggeving, minder met politieke duiding.

D1 Belangenconflict: +1 — NOS heeft geen direct financieel belang, maar is afhankelijk van toegang tot bronnen in het conflict

D2 Persoonlijk risico: +1 — Correspondent werkt in conflictgebied, wat geloofwaardigheid verhoogt

D3 Vakbekwaamheid: +1 — Journalistieke expertise, maar geen academische specialisatie in Midden-Oostenpolitiek

D4 Consistentie van mening: +1 — NOS-correspondenten zijn doorgaans consistent in verslaggeving

D5 Emotionalisering vs. data: 0 — Mix van feitelijke verslaggeving en lichte duiding

D6 Bronniveau: 0 — Secundaire bron (journalist, geen primaire beleidsmaker)

TOTAAL: +4 → BRONNENVERKEERSLICHT: GEEL

- (c) VAKBEKWAAMHEID:** De correspondent wordt impliciet als neutrale duider gepresenteerd, terwijl haar interpretaties ("grote symbolische overwinning") politieke kwalificaties zijn die niet als zodanig worden gemarkeerd.

Expert 2: Anonieme ziekenhuismedewerker (Israëlish ziekenhuis)

Tijdstempel: 03:22–05:11

Uitspraak	"Hier is dus morgen iemand die dingen heeft meegemaakt dat wil je gewoon niet weten."
Inkadering	Medisch personeel; spreekt over medische voorbereiding. Geen naam of functie vermeld.

Ontbrekende tegenstem: Een psycholoog gespecialiseerd in traumaverwerking had een meer onderbouwde medische duiding kunnen geven.

Brondieptecheck:

- (a) FINANCIERING:** Israëlish ziekenhuis, vermoedelijk deels staatsgefinancierd. Institutioneel belang bij positieve beeldvorming van Israëlische zorgcapaciteit.

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

(b) MANDAAT: Medische zorg; mandaat is patiëntenzorg, niet publieke communicatie. Beperkt compatibel met neutrale duiding.

- D1 Belangenconflict: -1 — Institutioneel belang bij positieve beeldvorming
- D2 Persoonlijk risico: +1 — Spreekt over gevoelig onderwerp in politieke context
- D3 Vakbekwaamheid: +1 — Medische expertise relevant voor dit specifieke onderdeel
- D4 Consistentie: 0 — Onbekend
- D5 Emotionalisering vs. data: -1 — Sterk emotioneel geladen uitspraken, weinig concrete data
- D6 Bronniveau: 0 — Secundaire bron

TOTAAL: 0 → BRONNENVERKEERSLICHT: GEEL

Expert 3: VN/hulporganisatiemedewerker (Gaza-hulpitem)

Tijdstempel: 06:14–07:06

Uitspraak	"Op dit moment proberen natuurlijk zoveel mogelijk wat we noemen levensreddende hulp naar binnen te brengen."
Inkadering	Humanitaire hulpverlener; spreekt over hulpstromen Gaza. Geen naam of organisatie vermeld.

Brondieptecheck:

(a) FINANCIERING: VN of internationale NGO, gefinancierd door lidstaten en donoren. Institutioneel belang bij het benadrukken van de urgentie van humanitaire hulp (relevantie en financiering).

(b) MANDAAT: Humanitaire hulpverlening; mandaat is compatibel met pleidooi voor meer hulp, maar niet per definitie neutraal ten aanzien van politieke verantwoordelijkheid.

- D1 Belangenconflict: -1 — Institutioneel belang bij benadrukken van hulpbehoefte
- D2 Persoonlijk risico: +2 — Werkt in actief conflictgebied
- D3 Vakbekwaamheid: +2 — Directe operationele expertise
- D4 Consistentie: +1 — Humanitaire organisaties zijn doorgaans consistent
- D5 Emotionalisering vs. data: 0 — Mix van operationele feiten en pleidooi
- D6 Bronniveau: +1 — Primaire operationele bron

TOTAAL: +5 → BRONNENVERKEERSLICHT: GROEN

Ontbrekende expertengroepen:

- Onafhankelijk Midden-Oostdeskundige (academisch)
- Israëliische of Palestijnse beleidsanalist
- Psycholoog gespecialiseerd in gijzelaarstrauma

Bronnenampel voor de deelnemers:

Bron	D1	D2	D3	D4	D5	D6	Total	Signaal
Nasrah Habiballah — NOS-correspondent Israël/Gaza	+1	+1	+1	+1	0	0	+4	GEEL
Anonieme ziekenhuismedewerker (Israëliisch ziekenhuis)	-1	+1	+1	0	-1	0	0	GEEL
VN/hulporganisatiemedewerker (Gaza-hulpitem)	-1	+2	+2	+1	0	+1	+5	GROEN

Samenvatting (matrixresultaat per expert):

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

- Nasrah Habiballah (NOS-correspondent): GEEL (+4) — Journalistieke duiding, geen academische expertise, lichte politieke kwalificaties niet als zodanig gemarkeerd
- Anonieme ziekenhuismedewerker: GEEL (0) — Medische expertise, maar emotioneel geladen en institutioneel belang
- VN/hulporganisatiemedewerker: GROEN (+5) — Operationele expertise, hoog persoonlijk risico, maar institutioneel belang bij hulpverlening

2. BRONNENKEUZE

4/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Beweringen zonder primaire bron = strafpunten (geruchtcontrole)

Definitie: Welke bronnen worden geciteerd? Zijn ze divers en onafhankelijk?

Bron 1: Hamas-propagandafilms

Tijdstempel: 03:49–04:23

Uitspraak

"Maar nu is het anders, weten we uit propagandafilms van Hamas."

(a) Financiering en dragerschap: Hamas, politiek-militaire organisatie in Gaza.

(b) Structureel belangenconflict: Hamas heeft direct belang bij het tonen van bepaalde beelden van gijzelaars voor onderhandelingsdoeleinden en internationale beeldvorming.

(c) Ontbrekende tegenbron: Onafhankelijke mensenrechtenorganisaties of journalisten die de omstandigheden van gijzelaars hebben gedocumenteerd.

Bron 2: Hulporganisaties (anoniem)

Tijdstempel: 05:36–07:06

Uitspraak

"Maar volgens hulporganisaties moeten er veel meer grensposten open om wat nodig is binnen te brengen."

(a) Financiering: Niet gespecificeerd; vermoedelijk VN-organisaties en internationale NGO's.

(b) Structureel belangenconflict: Institutioneel belang bij benadrukken van hulpbehoefte voor financiering en relevantie.

(c) Ontbrekende tegenbron: Israëliisch perspectief op de veiligheidscontroles bij grensovergangen ontbreekt volledig.

Bron 3: Beelden van anti-migratiedemonstratie Amsterdam

Tijdstempel: 08:14–10:30

Uitspraak

"Want na het extreemrechtse geweld in Den Haag drie weken geleden..."

(a) Financiering: NOS-eigen beeldmateriaal.

(b) Structureel belangenconflict: De koppeling aan "extreemrechts geweld" is een redactionele keuze die de demonstratie in een bepaald licht plaatst.

(c) Ontbrekende tegenbron: Organisatoren van de demonstratie komen niet aan het woord om hun doelstellingen toe te lichten.

Geruchtoetsing (strafpunten):

Geen expliciete geruchten met onverifieerbare woordmarkers aangetroffen in het transcript.

Samenvatting: De bronnenkeuze is beperkt en eenzijdig: Hamas-propagandamateriaal wordt gebruikt zonder kritische duiding van de propagandistische aard, het Israëliische perspectief op grenscontroles ontbreekt bij het hulpitem, en de anti-migratiedemonstratie wordt gekoppeld aan "extreemrechts geweld" zonder bronvermelding voor die kwalificatie.

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

3. TIJDSVERDELING

3/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Verdeling van spreektijd tussen verschillende posities.

Geschatte spreektijd:

- Israël/Gaza-item (correspondent + bronnen): ca. 7 min. (47%)
- Anti-migratiedemonstratie Amsterdam: ca. 2 min. (13%)
- Overige nieuwsitems (Rotterdam, Mexico, Groningen, Kenia/Tanzania, Zimbabwe): ca. 3 min. (20%)
- Weerbericht: ca. 1,5 min. (10%)
- Presentator/intro/outro: ca. 1,5 min. (10%)

Binnen het demonstratie-item:

- Anti-migratiedemonstranten: ca. 45 sec.
- Tegendemonstranten: ca. 30 sec.
- Politie/verslaggever: ca. 45 sec.

Samenvatting: De tijdsverdeling binnen de uitzending weerspiegelt de nieuws waarde van de items redelijk, met het Gaza-item terecht als hoofdonderwerp. Binnen het demonstratie-item is de verdeling tussen demonstranten en tegendemonstranten relatief evenwichtig, al krijgen de tegendemonstranten iets meer sympathieke framing.

4. WEGLATEN (Selectieve weglating)

5/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Wat wordt niet getoond, hoewel relevant?

Weglating 1:

Context

Het Israëlische standpunt over de veiligheidscontroles bij grensovergangen in Gaza ontbreekt volledig.

Relevant bij: 05:36–07:06

Effect

De suggestie ontstaat dat Israël de hulpstroom onnodig beperkt, zonder dat de Israëlische veiligheidsargumenten worden gepresenteerd.

Weglating 2:

Context

De inhoudelijke motivatie van de anti-migratiedemonstranten wordt niet verder uitgediept; de organisatoren komen niet aan het woord.

Relevant bij: 08:14–10:30

Effect

De demonstratie wordt primair geframed als reactie op "extreemrechts geweld", waardoor de inhoudelijke politieke boodschap van de demonstranten onderbelicht blijft.

Weglating 3:

Context

De rol en positie van premier Schoof op de top in Egypte wordt slechts in één zin vermeld, zonder inhoudelijke duiding van het Nederlandse standpunt.

Relevant bij: 08:06–08:09

Effect

De kijker krijgt geen inzicht in de Nederlandse diplomatieke positie ten aanzien van het Gaza-conflict.

Samenvatting: Systematische weglating van het Israëlische perspectief op grenscontroles en de inhoudelijke motivatie van de anti-migratiedemonstranten creëert een eenzijdig beeld op twee van de drie hoofdonderwerpen van de uitzending.

Ontbrekende stemmen

- Israëlische regeringsfunctionaris: Had de officiële Israëlische positie over de vrijlating en de weigering van prominente gevangenen kunnen toelichten.
- Hamas-woordvoerder of Palestijnse onderhandelaar: Had de Hamas-eisen en onderhandelingsstrategie vanuit primaire bron kunnen verduidelijken.
- Familie van een gijzelaar: Had de menselijke dimensie van de verwachte vrijlating concreet kunnen maken.
- Familie van een Palestijnse gevangene: Had het perspectief van de andere kant van de uitwisseling kunnen belichten.
- Organisator van de anti-migratiedemonstratie: Had de inhoudelijke motivatie van de demonstratie nader kunnen toelichten.

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

- Juridisch expert over demonstratierecht: Had de grenzen van politieoptreden en demonstratievrijheid kunnen duiden.
- Onafhankelijk Midden-Oostdeskundige: Had de bredere geopolitieke context van de top in Egypte kunnen analyseren.
- Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken of premier Schoof: Had het Nederlandse standpunt over de top in Egypte kunnen verduidelijken.

5. CIJFERMANIPULATIE

2/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Volledige cijfers omvatten: absoluut getal, aandeel (%) en trend

Definitie: Selectief of misleidend gebruik van statistieken.

Bevinding 1:

Tijdstempel: 06:35–06:50

Cijfer: "400 vrachtwagens mogen er dit weekend in." / "Die 400 vrachtwagens is veel meer dan wat er de afgelopen weken naar binnen is gegaan."

Dimensies: (a) Absolutwaarde getoond (400 vrachtwagens) ✓ — (b) Aandeel niet getoond (hoeveel procent van de behoefte?) X — (c) Trend aangeduid (meer dan afgelopen weken) ✓

Ontbrekende context

Hoeveel vrachtwagens zijn er dagelijks nodig voor de bevolking van Gaza? Wat is de capaciteit van de grensovergang? Wat was het niveau vóór het conflict?

Effect

De 400 vrachtwagens klinken als een significante verbetering, maar zonder referentiekader voor de werkelijke behoefte is de betekenis onduidelijk.

Samenvatting: Beperkte cijfermanipulatie; de 400-vrachtwagencijfer wordt gepresenteerd zonder adequate context over de werkelijke humanitaire behoefte, wat een te positief beeld kan geven van de hulpstroom.

6. GUILT BY ASSOCIATION (Contactschuld)

5/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Diskreditering door associatie met negatieve groepen of ideeën.

Associatie 1:

Tijdstempel: 08:17–08:21

Citaat

"Want na het extreemrechtse geweld in Den Haag drie weken geleden zette Amsterdam zich schrap."

Techniek: De anti-migratiedemonstratie in Amsterdam wordt direct gekoppeld aan "extreemrechts geweld" in Den Haag, zonder dat wordt verduidelijkt of de Amsterdamse demonstranten dezelfde personen of organisaties zijn als de daders van het geweld in Den Haag.

Effect

De Amsterdamse demonstranten worden impliciet geassocieerd met geweld, ook al wordt later vermeld dat de demonstratie grotendeels vreedzaam verliep.

Associatie 2:

Tijdstempel: 08:44–08:53

Citaat

"De opkomst is veel minder groot dan verwacht. Maar de boodschap en opvattingen zijn hetzelfde. Als er maar geen hakenkruizen zijn."

Techniek: De opmerking "als er maar geen hakenkruizen zijn" impliceert een associatie met nazisymboliek, ook al worden er geen hakenkruizen getoond of gemeld.

Effect

De demonstranten worden impliciet geassocieerd met extreemrechts en nazisymboliek, zonder dat dit feitelijk wordt onderbouwd.

Broncheck voor als "extreemrechts" geframede demonstranten:

- Werken de demonstranten met aantoonbare primaire bronnen? NIET VAN TOEPASSING (het betreft demonstranten, geen onderzoekers)
- Zijn hun kernuitspraken falsifieerbaar? JA — hun zorgen over migratie zijn politieke standpunten, geen onverifieerbare complottheorieën
- Wat hebben zij verloren door hun positie? Mogelijk sociale uitsluiting door de "extreemrechts"-framing
- Wat winnen zij? Politieke aandacht voor hun standpunten
- Netto: Risico > Winst bij sommige demonstranten

RESULTAATCATEGORIE: B — Grensval (deels politiek legitiem, deels geassocieerd met gewelddadige incidenten elders)

BELANGRIJK: De framing van de demonstranten als "extreemrechts" door de uitzending zelf is GEEN bewijs voor deze categorie. Dat is framing.

Associatieketen: Den Haag-geweld → Amsterdamse demonstratie → "hakenkruizen"-opmerking → extreemrechts

Samenvatting (categorie-toewijzing met matrixmotivering):

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

- Amsterdamse anti-migratiedemonstranten: Categorie B — De koppeling aan Den Haag-geweld en de hakenkruizen-opmerking creëren een associatieketen die de demonstranten diskrediteert zonder feitelijke onderbouwing dat zij verantwoordelijk zijn voor of gelieerd zijn aan het geweld in Den Haag.

7. TIMING

3/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Strategische plaatsing van informatie (begin/midden/einde).

Bevinding 1:

Positie: 08:17–08:21 (begin van het demonstratie-item)

Inhoud: "Want na het extreemrechtse geweld in Den Haag drie weken geleden zette Amsterdam zich schrap."

Timing-effect

De koppeling aan "extreemrechts geweld" staat aan het begin van het demonstratie-item, waardoor de kijker de gehele berichtgeving over de Amsterdamse demonstratie door deze lens bekijkt. Een neutrale opening had de demonstratie eerst kunnen beschrijven voordat de context van Den Haag werd gegeven.

Bevinding 2:

Positie: 03:49–03:55 (midden van het gijzelaarsitem)

Inhoud: "Maar nu is het anders, weten we uit propagandafilms van Hamas."

Timing-effect

Het gebruik van Hamas-propagandamateriaal als informatiebron wordt gepresenteerd zonder kritische distantie, midden in een emotioneel geladen segment over de toestand van de gijzelaars.

Samenvatting: De plaatsing van de "extreemrechts geweld"-koppeling aan het begin van het demonstratie-item stuurt de interpretatie van de kijker op een manier die niet strikt noodzakelijk is voor de feitelijke verslaggeving.

8. SELECTIEVE VERONTWAARDIGING

4/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Verontwaardiging = bias. Selectieve verontwaardiging versterkt de bevinding. Score = verontwaardigingsgraad (0–5) + selectiviteit (0–5)

Definitie: Verontwaardiging bij bepaalde posities, maar niet bij vergelijkbare andere.

Methodisch principe (v2.2): Vóór elke beoordeling dient het uitlokkende gebeurtenis te worden gedocumenteerd. Een reactie kan alleen als selectief worden beoordeeld als vergelijkbare uitlokkende gebeurtenissen bij andere posities geen analoge reactie opleverden.

Bevinding 1:

Tijdstempel: 08:17–08:21

Uitlokkende gebeurtenis: Anti-migratiedemonstratie in Amsterdam, georganiseerd door rechts-populistische groepen.

Reactie: "Want na het extreemrechtse geweld in Den Haag drie weken geleden zette Amsterdam zich schrap." — De demonstratie wordt direct gekoppeld aan geweld elders.

Vergelijking

De tegendemonstratie (09:28–10:06) wordt niet gekoppeld aan eventuele eerdere incidenten bij linkse demonstraties; de tegendemonstranten worden sympathiek geframed ("We zijn enorm geschrokken van Den Haag").

Asymmetrie: Aantoonbaar — de anti-migratiedemonstranten worden geassocieerd met geweld, de tegendemonstranten niet, ook al is er geen bewijs dat de Amsterdamse demonstranten verantwoordelijk zijn voor het Den Haag-geweld.

Bevinding 2:

Tijdstempel: 09:47–10:06

Uitlokkende gebeurtenis: Citaat van tegendemonstrante over de zorgen van de anti-migratiedemonstranten.

Reactie: "Als die mensen zo woedend zijn, moeten ze wel veel pijn hebben. Hun zorgen kunnen reëel zijn, maar hun reactie om het op afschuwzoekers af te sturen is geen goede reactie."

Vergelijking

De inhoudelijke standpunten van de anti-migratiedemonstranten worden niet op vergelijkbare wijze geanalyseerd of genuanceerd door de presentator of correspondent.

Asymmetrie: Licht aantoonbaar — de tegendemonstrante mag de anti-migratiedemonstranten psychologiseren ("veel pijn hebben") en diskwalificeren ("afschuwzoekers") zonder dat dit wordt gecorrigeerd of gecontextualiseerd.

Verontwaardigingsgraad: 2/5

Selectiviteit: 2/5

Samenvatting: Er is sprake van een lichte maar aantoonbare asymmetrie: de anti-migratiedemonstranten worden geassocieerd met geweld en afschuwzoekers, terwijl de tegendemonstranten sympathiek worden geframed zonder vergelijkbare kritische distantie.

9. VOLLEDIGHEID (Selectieve weglating — totaalbeeld)

5/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Hoe volledig beeldt de uitzending het onderwerp af? Worden relevante perspectieven, feiten of actoren systematisch weggelaten?

Bevinding 1:

Tijdstempel: 01:46–08:09

Ontbrekend perspectief/feit: Het Israëlische officiële standpunt over de onderhandelingen en de weigering van prominente gevangenen wordt alleen indirect weergegeven via de correspondent, zonder directe citaten van Israëlische functionarissen.

Relevantie: Israël is een van de twee hoofdpartijen in de onderhandelingen; hun officiële positie is essentieel voor een evenwichtig beeld.

Effect

De kijker krijgt een eenzijdig beeld waarbij Hamas-eisen worden beschreven en Israëlische weigeringen worden geconstateerd, zonder dat de Israëlische motivatie wordt toegelicht.

Bevinding 2:

Tijdstempel: 08:14–10:30

Ontbrekend perspectief/feit: De organisatoren van de anti-migratiedemonstratie en hun inhoudelijke politieke boodschap komen niet aan het woord.

Relevantie: Een demonstratie van honderden mensen over een politiek gevoelig onderwerp verdient inhoudelijke behandeling van de standpunten.

Effect

De demonstratie wordt primair geframed als veiligheidsrisico en reactie op geweld, niet als politieke meningsuiting.

Bevinding 3:

Tijdstempel: 07:54–08:09

Ontbrekend perspectief/feit: De Palestijnse Autoriteit (president Abbas) wordt slechts in één zin vermeld als late toevoeging aan de top in Egypte; het Nederlandse standpunt van premier Schoof wordt niet toegelicht.

Relevantie: Nederland neemt deel aan een internationale top over Gaza; het Nederlandse standpunt is relevant voor de Nederlandse kijker.

Effect

De diplomatieke context blijft oppervlakkig en de Nederlandse rol is onduidelijk.

Samenvatting: De uitzending mist systematisch de officiële standpunten van de hoofdactoren (Israël, Hamas, Nederlandse regering) en behandelt de anti-migratiedemonstratie als veiligheidsitem in plaats van als politieke meningsuiting, wat het totaalbeeld significant beïnvloedt.

Softfacts — 6 kwalitatieve technieken

10. FRAMING (Kader stellen)

5/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Hoe wordt het onderwerp fundamenteel ingekaderd?

Bevinding 1:

Tijdstempel: 08:17–08:21

Citaat	<i>"Want na het extreemrechtse geweld in Den Haag drie weken geleden zette Amsterdam zich schrap."</i>
Manipulatie	De anti-migratiedemonstratie wordt ingekaderd als potentieel gevaarlijk en gelieerd aan eerder geweld, nog vóór de demonstratie zelf wordt beschreven.
Waarom problematisch	De kijker wordt geconditioneerd om de demonstratie te zien als een veiligheidsdreiging in plaats van als een legitieme politieke meningsuiting; de koppeling aan Den Haag-geweld is niet feitelijk onderbouwd voor de Amsterdamse demonstranten.

Bevinding 2:

Tijdstempel: 04:49–05:08

Citaat	<i>"Nu is bekend dat omstandigheden in Israëlische gevangenissen ook niet goed waren voor de Palestijnen die er zaten. Waarom is dat relevant en waarom hier? Nou, omdat heel veel van die mensen naar Gaza worden vrijgelaten helemaal niks met Hamas te maken hebben."</i>
Manipulatie	De correspondent introduceert de slechte omstandigheden in Israëlische gevangenissen als relevant kader, maar de motivering ("helemaal niks met Hamas te maken hebben") is een politieke kwalificatie die niet wordt onderbouwd.
Waarom problematisch	De bewering dat "heel veel" vrijgelaten Palestijnen "helemaal niks met Hamas te maken hebben" is een politiek gevoelige claim die als feit wordt gepresenteerd zonder bronvermelding.

Bevinding 3:

Tijdstempel: 09:47–10:06

Citaat	<i>"Als die mensen zo woedend zijn, moeten ze wel veel pijn hebben."</i>
Manipulatie	De tegendemonstrante psychologiseert de anti-migratiedemonstranten als mensen met "pijn" die op een verkeerde manier reageren, wat een paternalistisch frame creëert.
Waarom problematisch	Dit frame reduceert politieke standpunten tot psychologische symptomen en wordt niet gecorrigeerd door de presentator; een vergelijkbare psychologisering van de tegendemonstranten ontbreekt.

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Samenvatting: De uitzending hanteert een consistent frame waarbij de anti-migratiedemonstratie als veiligheidsrisico en emotionele reactie wordt gepresenteerd, terwijl de humanitaire situatie in Gaza wordt ingekaderd als morele urgentie zonder adequate weergave van het Israëlische perspectief.

11. WOORDKEUZE EN BEGRIPPEN

5/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Welke taal wordt gebruikt? Welke connotaties worden gecreëerd?

Bevinding 1:

Tijdstempel: 08:17

Citaat	<i>"het extreemrechtse geweld in Den Haag"</i>
Manipulatie	Het gebruik van "extreemrechts" als kwalificatie voor het geweld in Den Haag is een politieke etikettering die niet nader wordt onderbouwd in de uitzending.
Waarom problematisch	Neutraal alternatief zou zijn: "het geweld in Den Haag" of "de rellen in Den Haag"; de toevoeging "extreemrechts" is een politieke kwalificatie die de kijker stuurt zonder feitelijke onderbouwing in de uitzending zelf.

Bevinding 2:

Tijdstempel: 03:49

Citaat	<i>"weten we uit propagandafilms van Hamas"</i>
Manipulatie	Het woord "propagandafilms" is correct als kwalificatie voor Hamas-materiaal, maar wordt vervolgens toch als informatiebron gebruikt zonder kritische distantie over de betrouwbaarheid van de inhoud.
Waarom problematisch	De term "propagandafilm" impliceert onbetrouwbaarheid, maar de informatie uit deze films wordt vervolgens als feitelijke basis gebruikt voor de medische voorbereiding; dit is een interne tegenstrijdigheid in de woordkeuze.

Bevinding 3:

Tijdstempel: 09:57

Citaat	<i>"hun reactie om het op afschuwzoekers af te sturen"</i>
Manipulatie	Het woord "afschuwzoekers" is een sterk negatief geladen term die de anti-migratiedemonstranten diskwalificeert als mensen die slechts op sensatie uit zijn.
Waarom problematisch	Dit citaat van een tegendemonstrante wordt niet gecorrigeerd of gecontextualiseerd door de presentator; neutraal alternatief zou zijn: "demonstranten" of "mensen met zorgen over migratie".

Samenvatting: De woordkeuze in de uitzending vertoont een patroon waarbij de anti-migratiedemonstranten worden gekarakteriseerd met negatief geladen termen ("extreemrechts", "afschuwzoekers") terwijl vergelijkbare kritische woordkeuze voor de tegendemonstranten of voor politieke actoren in het Gaza-conflict ontbreekt.

12. MODERATIEGEDRAG

3/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Asymmetrieën in doorvragen, onderbrekingen, sympathiebetuigingen.

Methodisch principe (v2.2): Vóór elke beoordeling dient het uitlokkende gebeurtenis te worden gedocumenteerd. Een interventie kan alleen als asymmetrisch worden beoordeeld als vergelijkbare uitlokkende gebeurtenissen bij andere gasten geen analoge interventie opleverden.

Bevinding 1:

Tijdstempel: 04:49–05:08

Uitlokkende gebeurtenis: De correspondent introduceert spontaan de slechte omstandigheden in Israëlische gevangenissen voor Palestijnen.

Citaat (presentator)

[geen interventie — de correspondent wordt niet onderbroken of gecorrigeerd]

Vergelijking

Er is geen vergelijkbaar moment waarbij de correspondent spontaan positieve aspecten van Israëlisch beleid introduceert zonder dat dit wordt gecorrigeerd of bevestigd.

Asymmetrie: Licht aantoonbaar — de correspondent mag een politiek gevoelige claim ("helemaal niks met Hamas te maken hebben") introduceren zonder dat de presentator doorvraagt naar de bron of onderbouwing.

Bevinding 2:

Tijdstempel: 09:47–10:06

Uitlokkende gebeurtenis: Tegendemonstrante maakt een psychologiserende en diskwalificerende opmerking over de anti-migratiedemonstranten.

Citaat (presentator)

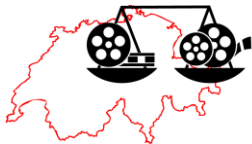
[geen interventie — de opmerking wordt niet gecorrigeerd of gecontextualiseerd]

Vergelijking

Er is geen vergelijkbaar moment waarbij een anti-migratiedemonstrante een diskwalificerende opmerking maakt over de tegendemonstranten die onweersproken blijft.

Asymmetrie: Licht aantoonbaar — de tegendemonstrante mag de anti-migratiedemonstranten diskwalificeren zonder moderatieve correctie.

Samenvatting: Het moderatiegedrag vertoont een lichte asymmetrie: politiek gevoelige claims van de correspondent en diskwalificerende opmerkingen van de tegendemonstrante worden niet bevestigd of gecorrigeerd, terwijl vergelijkbare interventies bij de anti-migratiedemonstranten ontbreken.

13. VRAGEN-ASYMMETRIE

3/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Verschillende harde/zachte vragen aan verschillende personen.

Asymmetrie 1:

Aan Nasrah Habiballah, 01:49: "Waar komt dit nou ineens vandaan?" — neutraal/informatief

Aan Nasrah Habiballah, 02:41: "Maar komen de gegijzelden morgen dan wel vrij?" — neutraal/informatief

Aan Nasrah Habiballah, 07:10–07:20: "Niet alleen de vrijlating van de gijzelaars, maar ook een top in Egypte. Daar is ook president Trump. Wat gaan ze daar doen?" — neutraal/informatief

Vergelijking

Er worden geen kritische of uitdagende vragen gesteld aan de correspondent over de eenzijdigheid van haar duiding of over het ontbreken van het Israëlische perspectief.

Asymmetrie 2:

Aan anti-migratiedemonstranten: Geen directe vragen gesteld door verslaggever — demonstranten spreken spontaan.

Aan tegendemonstranten: Geen directe vragen gesteld door verslaggever — tegendemonstranten spreken spontaan.

Vergelijking

De selectie van citaten van tegendemonstranten is sympathieker van toon dan die van anti-migratiedemonstranten, maar dit is een redactionele keuze, geen vraagasymmetrie in strikte zin.

Samenvatting: De vragen aan de correspondent zijn consistent neutraal-informatief; er worden geen kritische vragen gesteld over de eenzijdigheid van de duiding. De afwezigheid van directe vragen aan demonstranten maakt een formele vraagasymmetrie moeilijk aantoonbaar, maar de citaatselectie vertoont een lichte asymmetrie.

14. FALSE BALANCE

2/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Kunstmatige evenwichtigheid ondanks feitelijk onevenwicht.

Bevinding 1:

Tijdstempel: 04:49–05:08

Constructie: "Nu is bekend dat omstandigheden in Israëlische gevangenissen ook niet goed waren voor de Palestijnen die er zaten."

Analyse

De correspondent introduceert de slechte omstandigheden in Israëlische gevangenissen als een soort tegenwicht voor de slechte omstandigheden van de Israëlische gijzelaars. Dit creëert een schijnbare balans ("beide kanten hebben geleden"), maar de contexten zijn fundamenteel verschillend: gijzelaars zijn burgers die illegaal worden vastgehouden, terwijl Palestijnse gevangenen door een rechtssysteem zijn veroordeeld. De vergelijking is inhoudelijk niet equivalent.

Samenvatting: Beperkte false balance; de impliciete gelijkstelling van de situatie van Israëlische gijzelaars en Palestijnse gevangenen in Israëlische gevangenissen creëert een schijnbare morele equivalentie die inhoudelijk niet wordt onderbouwd.

15. AGENDA-SETTING

4/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Wat geldt als normaal/vanzelfsprekend? Wat komt niet op de agenda?

Bevinding 1:

Gesteld agenda-element: De humanitaire situatie in Gaza als morele urgentie die onmiddellijk handelen vereist.
Tijdstempel: 05:36–07:06 — Bewijs: "Maar volgens hulporganisaties moeten er veel meer grensposten open om wat nodig is binnen te brengen." / "Maar het is zeker niet genoeg, we hebben een continue flow van goederen nodig."

Alternatieve agenda: De veiligheidscontroles bij grensovergangen vanuit Israëlisch perspectief; de vraag of hulpgoederen daadwerkelijk de bevolking bereiken of worden onderschept door gewapende groepen (zoals de beelden van bestorming van vrachtwagens suggereren).

Bevinding 2:

Gesteld agenda-element: De anti-migratiedemonstratie als veiligheidsrisico en reactie op extreemrechts geweld.
Tijdstempel: 08:14–08:21 — Bewijs: "Want na het extreemrechtse geweld in Den Haag drie weken geleden zette Amsterdam zich schrap."

Alternatieve agenda: De inhoudelijke politieke boodschap van de demonstranten over migratie en de democratische legitimiteit van hun standpunten.

Samenvatting: De uitzending stelt twee agenda's: Gaza als humanitaire crisis die meer hulp vereist (zonder Israëlisch perspectief), en de anti-migratiedemonstratie als veiligheidsrisico (zonder inhoudelijke behandeling van de politieke boodschap). Beide agenda's sluiten systematisch bepaalde perspectieven uit.

HOOFDSTUK 4 — TOTAALBEOORDELING

Overzicht individuele scores

Nr.	Criterium	Type	Score	Hoofdbevinding (1 zin)
1	Expertenkeuze	H	4	Alleen journalistieke en operationele bronnen; geen onafhankelijke academische of diplomatieke experts
2	Bronnenkeuze	H	4	Hamas-propagandamateriaal als informatiebron; Israëlisch perspectief op grenscontroles ontbreekt
3	Tijdsverdeling	H	3	Redelijk evenwichtig binnen items; lichte asymmetrie in citaatselectie demonstratie-item
4	Weglaten	H	5	Systematische weglating van Israëlisch perspectief en inhoudelijke motivatie demonstranten
5	Cijfermanipulatie	H	2	400-vrachtwagencijfer zonder referentiekader voor werkelijke humanitaire behoefte
6	Schuld door associatie	H	5	Amsterdamse demonstranten geassocieerd met Den Haag-geweld zonder feitelijke onderbouwing
7	Timing	H	3	"Extreemrechts geweld"-koppeling aan begin demonstratie-item stuurt interpretatie
8	Selectieve verontwaardiging	H	4	Asymmetrische framing: demonstranten geassocieerd met geweld, tegendemonstranten sympathiek
9	Volledigheid	H	5	Officiële standpunten hoofdactoren (Israël, Hamas, NL-regering) systematisch afwezig
10	Framing	S	5	Demonstratie als veiligheidsrisico; Gaza als morele urgentie zonder tegengeluid
11	Woordkeuze	S	5	"Extreemrechts", "afschuwzoekers" voor demonstranten; geen vergelijkbare termen voor tegendemonstranten
12	Moderatiegedrag	S	3	Politiek gevoelige claims correspondent niet bevroegd; diskwalificerende tegendemonstrante niet gecorrigeerd
13	Vragen-asymmetrie	S	3	Geen kritische vragen aan correspondent over eenzijdigheid; citaatselectie licht asymmetrisch
14	Schijnbalans	S	2	Impliciete gelijkstelling gijzelaars en Palestijnse gevangenen inhoudelijk niet onderbouwd
15	Agenda-setting	S	4	Gaza als humanitaire crisis en demonstratie als veiligheidsrisico sluiten systematisch tegenperspectieven uit

Resultaten

- HARDFACTS-SCORE (gemiddelde criteria 1–9): 3.9 / 10
- SOFTFACTS-SCORE (gemiddelde criteria 10–15): 3.7 / 10

- TOTAALSCORE (gemiddelde alle 15 criteria): 3.8 / 10

Dominante technieken

- 1. Weglaten / Selectieve weglating (Score 5):** Het Israëlische perspectief op grenscontroles en de inhoudelijke motivatie van de anti-migratiedemonstranten worden systematisch weggelaten, waardoor een eenzijdig beeld ontstaat op beide hoofdonderwerpen van de uitzending. Dit is de meest structurele bias in de uitzending.
- 2. Guilt by Association / Contactschuld (Score 5):** De Amsterdamse anti-migratiedemonstranten worden direct gekoppeld aan "extreemrechts geweld in Den Haag" en impliciet geassocieerd met nazisymboliek via de hakenkruizen-opmerking, zonder feitelijke onderbouwing dat de Amsterdamse demonstranten verantwoordelijk zijn voor of gelieerd zijn aan het Den Haag-geweld.
- 3. Framing (Score 5):** De uitzending hanteert twee consistente frames: de anti-migratiedemonstratie als veiligheidsrisico en emotionele reactie, en de humanitaire situatie in Gaza als morele urgentie. Beide frames sluiten systematisch tegenperspectieven uit en worden niet als frames gemarkeerd.

Kernboodschappen van de uitzending

****BOODSCHAP 1 (INHOUDELIJK):** ** "De humanitaire situatie in Gaza is een morele urgentie die meer internationale hulp en open grenzen vereist."

Techniek: Framing, agenda-setting, selectieve weglating van Israëlisch perspectief — Bewijzen: 05:36–07:06, 06:35–06:50

****BOODSCHAP 2 (PERSOONLIJK):** ** "Anti-migratiedemonstranten zijn gelieerd aan extreemrechts geweld en handelen vanuit emotie, niet vanuit legitieme politieke overtuiging."

Techniek: Guilt by association, woordkeuze, timing — Bewijzen: 08:17–08:21, 08:44–08:53, 09:47–10:06

****BOODSCHAP 3 (MAATSCHAPPELIJK):** ** "Internationale samenwerking en humanitaire hulp zijn de juiste respons op het Gaza-conflict; nationale politieke zorgen over migratie zijn een veiligheidsrisico."

Techniek: Agenda-setting, framing, volledigheid — Bewijzen: 07:15–08:09, 08:14–10:30

Motivering: De uitzending scoort 3.8/10, wat wijst op een lichte maar aantoonbare tendens. De bias is niet systematisch of extreem, maar vertoont een consistent patroon op twee van de drie hoofdonderwerpen: de anti-migratiedemonstratie wordt geframed als veiligheidsrisico met associaties aan extreemrechts geweld, terwijl de humanitaire situatie in Gaza wordt gepresenteerd zonder adequaat Israëlisch tegengeluid. Dit patroon is relevant in het licht van Mediawet art. 2.1, dat pluriforme en evenwichtige berichtgeving vereist. De bias is niet het gevolg van aantoonbare opzet, maar van redactionele keuzes in framing, citaatselectie en weglating die cumulatief een licht links-begunstigend beeld creëren.

CONCLUSIE

De NOS Journaal-uitzending voldoet op hoofdlijnen aan de eisen van feitelijke verslaggeving, maar vertoont op twee van de drie hoofdonderwerpen een aantoonbare lichte tendens die relevant is voor de toetsing aan Mediawet art. 2.1. De anti-migratiedemonstratie in Amsterdam wordt geframed als veiligheidsrisico en geassocieerd met extreemrechts geweld in Den Haag, zonder feitelijke onderbouwing van deze koppeling voor de Amsterdamse demonstranten en zonder adequate behandeling van hun inhoudelijke politieke boodschap. De berichtgeving over Gaza mist het Israëlische perspectief op grenscontroles en gevangenuitwisseling, waardoor een eenzijdig humanitair frame dominant is. De cumulatieve werking van framing, woordkeuze, guilt by association en selectieve weglating creëert een licht links-begunstigend totaalbeeld dat, hoewel niet extreem, aandacht verdient in het kader van de pluriformiteitseis van de publieke omroep.

TOTAAL EVALUATIE VAN DE 15 CRITERIA

Individuele scores — Alle 15 criteria

Nr.	Criterium	Score	Classificatie
1	EXPERTENKEUZE	4	••
2	BRONNENKEUZE	4	••
3	TIJDSVERDELING	3	••
4	WEGLATEN (Selectieve weglating)	5	•••
5	CIJFERMANIPULATIE	2	•
6	GUILT BY ASSOCIATION (Contactschuld)	5	•••
7	TIMING	3	••
8	SELECTIEVE VERONTWAARDIGING	4	••
9	VOLLEDIGHEID (Selectieve weglating — totaalbeeld)	5	•••
10	FRAMING (Kader stellen)	5	•••
11	WOORDKEUZE EN BEGRIPPEN	5	•••
12	MODERATIEGEDRAG	3	••
13	VRAGEN-ASYMMETRIE	3	••
14	FALSE BALANCE	2	•
15	AGENDA-SETTING	4	••

HARDFACTS-SCORE (1-8)

3.9/10

Lichte onevenwichtigheid

SOFTFACTS-SCORE (9-14)

3.7/10

Lichte onevenwichtigheid

TOTAALSCORE

3.8/10

Lichte onevenwichtigheid

Gemiddelde van Hardfacts en Softfacts

SLEUTEL — Betekenis van de scores

Individuele scores per criterium (0–10)

0	Geen bevinding	Geen relevante afwijking vastgesteld.
1–2	Zwakke bevinding	Lichte afwijking zonder wezenlijke aantasting van de evenwichtigheid.
3–4	Lichte tot matige bevinding	Herkenbare tendens; geringe tot matige impact.
5	Matige bevinding met impact	Relevante onevenwichtigheid die het meningsvormingspotentieel van het publiek beïnvloedt.
6	Aanzienlijke bevinding (drempel)	Scores vanaf 6 worden aangemerkt als 'aanzienlijke bevindingen'.
7	Aanzienlijke bevinding	Duidelijke, goed gedocumenteerde onevenwichtigheid met duidelijke impact.
8–9	Ernstige bevinding	Uitgesproken onevenwichtigheid; meerdere gedocumenteerde individuele bevindingen in dit criterium.
10	Maximale ernst	Systematische, doorgaande onevenwichtigheid in dit criterium.

Geaggregeerde afwijkingsindex — Interpretatiebereiken

0.0 – 2.5	Onopvallend	Geen wezenlijke patronen waarneembaar; uitzending voldoet aan het evenwichtigheidsgebod.
2.6 – 4.0	Lichte onevenwichtigheid	Geïsoleerde afwijkingen; statistisch zichtbaar, maar binnen tolerantiebereik.
4.1 – 6.0	Aanzienlijke onevenwichtigheid	Meerdere aanzienlijke bevindingen; relevante aantasting van perspectiefverscheidenheid.
6.1 – 8.0	Ernstige afwijking van het evenwichtigheidsgebod. Hoge mate van afwijking	Uitgesproken patronen over uitzendingen heen; hoge impact.
8.1 – 10	Fundamentele systemische eenzijdigheid. Zeer hoge mate van bias	Maximale ernst over bijna alle criteria; systematisch eenzijdige berichtgeving.

Partijpolitieke bias (-5 tot +5)

-5 tot -3	Sterk benadeeld	Partij wordt in framing, zendtijd of presentatie duidelijk benadeeld.
-2 tot -1	Licht benadeeld	Herkenbaar maar gering nadeel.
0	Neutraal	Geen waarneembare bevoordeling of benadeling.
+1 tot +2	Licht bevoordeeld	Herkenbare maar geringe bevoordeling.
+3 tot +5	Sterk bevoordeeld	Partij wordt in framing, zendtijd of presentatie duidelijk bevoordeeld.

HOOFDSTUK 5 — JURIDISCHE INKADERING (Mediawet art. 2.1)

Beoordeling op grond van Mediawet art. 2.1

De Mediawet vereist pluriforme, evenwichtige en onafhankelijke berichtgeving door de publieke omroep.

Overtreding 1:

Norm: Mediawet art. 2.1 (pluriformiteit en evenwichtigheid)

Feitenomschrijving: De anti-migratiedemonstratie in Amsterdam wordt direct gekoppeld aan "extreemrechts geweld in Den Haag" zonder feitelijke onderbouwing van deze koppeling voor de Amsterdamse demonstranten, en de inhoudelijke politieke boodschap van de demonstranten wordt niet adequaat behandeld.

Bewijs: Tijdstempel 08:17–08:21 — Citaat: "Want na het extreemrechtse geweld in Den Haag drie weken geleden zette Amsterdam zich schrap."

Beoordeling: De koppeling aan geweld elders en de associatie met nazisymboliek via de hakenkruizen-opmerking (08:44–08:53) zonder feitelijke onderbouwing voor de Amsterdamse demonstranten is in strijd met de eis van evenwichtige berichtgeving. Politieke meningsuiting over migratie is een legitiem democratisch recht; de framing als veiligheidsrisico zonder inhoudelijke behandeling van de standpunten beperkt de pluriformiteit van het publieke debat.

Overtreding 2:

Norm: Mediawet art. 2.1 (evenwichtigheid en onafhankelijkheid)

Feitenomschrijving: De berichtgeving over de humanitaire situatie in Gaza mist het Israëliëse perspectief op grenscontroles en gevangenenuitwisseling; de bewering dat vrijgelaten Palestijnse gevangenen "helemaal niks met Hamas te maken hebben" wordt als feit gepresenteerd zonder bronvermelding.

Bewijs: Tijdstempel 04:49–05:05 — Citaat: "Nu is bekend dat omstandigheden in Israëliëse gevangenissen ook niet goed waren voor de Palestijnen die er zaten. [...] helemaal niks met Hamas te maken hebben. Dat is bekend."

Beoordeling: De presentatie van een politiek gevoelige claim als vaststaand feit ("dat is bekend") zonder bronvermelding of Israëliësch tegengeluid is in strijd met de eis van evenwichtige en onafhankelijke berichtgeving over een internationaal conflict waarbij Nederland diplomatiek betrokken is.

Overtreding 3:

Norm: Mediawet art. 2.1 (pluriformiteit)

Feitenomschrijving: Hamas-propagandamateriaal wordt als informatiebron gebruikt voor de toestand van de gijzelaars, terwijl de propagandistische aard van dit materiaal niet kritisch wordt geduid.

Bewijs: Tijdstempel 03:49–04:23 — Citaat: "Maar nu is het anders, weten we uit propagandafilms van Hamas."

Beoordeling: Het gebruik van propagandamateriaal als feitelijke informatiebron, ook al wordt het als "propagandafilm" gelabeld, zonder kritische duiding van de betrouwbaarheid en het doel van dit materiaal, is problematisch vanuit het oogpunt van onafhankelijke berichtgeving.

Totaalbeoordeling Mediawet art. 2.1

De uitzending voldoet niet volledig aan de eisen van Mediawet art. 2.1 op het punt van evenwichtigheid en pluriformiteit. De geconstateerde overtredingen zijn niet van zodanige ernst dat zij wijzen op een structurele of opzettelijke schending, maar de cumulatieve werking van framing, woordkeuze, guilt by association en selectieve weglating op twee van de drie hoofdonderwerpen levert een aantoonbare lichte tendens op die onverenigbaar is met de pluriformiteitseis. Bijzonder aandachtspunt is de framing van de anti-migratiedemonstratie, waarbij een politiek legitieme meningsuiting wordt geassocieerd met geweld en extremisme zonder feitelijke onderbouwing voor de Amsterdamse context. In het kader van de Mediawet dient de NPO als geheel te zorgen voor pluriforme berichtgeving; deze uitzending draagt daar onvoldoende aan bij op de genoemde punten.

BRONNEN-DIEPTECHECK (Verplicht voor alle geciteerde vakinstanties / NGO's / adviesinstanties)

1. VN/Humanitaire hulporganisatie (anoniem, Gaza-item)

1. FINANCIERING: Vermoedelijk VN-organisatie (UNRWA, OCHA of vergelijkbaar) of internationale NGO; gefinancierd door lidstaten en private donoren. Institutioneel belang bij het benadrukken van humanitaire urgentie voor financiering en relevantie.

2. MANDAAT: Humanitaire hulpverlening; mandaat is compatibel met pleidooi voor meer hulp en open grenzen, maar niet per definitie neutraal ten aanzien van de politieke verantwoordelijkheid van de conflictpartijen.

3. BELANGENCONFLICT: Institutioneel belang bij het benadrukken van de omvang van de humanitaire crisis (financiering, relevantie, mandaatverlening). Geen direct belang bij een bepaalde politieke uitkomst van het conflict.

4. GELOOFWAARDIGHEIDSMATRIX (Bronnenverkeerslicht, 6D):

D1 Belangenconflict: -1 — Institutioneel belang bij benadrukken hulpbehoefte

D2 Persoonlijk risico: +2 — Werkt in actief conflictgebied

D3 Vakbekwaamheid: +2 — Directe operationele expertise in humanitaire hulpverlening

D4 Consistentie: +1 — Humanitaire organisaties zijn doorgaans consistent in hun pleidooien

D5 Emotionalisering vs. data: 0 — Mix van operationele feiten en pleidooi

D6 Bronniveau: +1 — Primaire operationele bron

TOTAAL: +5 → BRONNENVERKEERSLICHT: GROEN

5. TEGENSTEM: Het Israëlische perspectief op de veiligheidscontroles bij grensovergangen wordt niet geciteerd; dit is een relevante tegenstem die ontbreekt.

BELANGRIJK: "Hulporganisatie" is geen neutrale kwalificatie voor politieke uitspraken over verantwoordelijkheid voor de humanitaire situatie. De operationele expertise van deze organisaties is hoog; hun politieke duiding dient als partijdige stem te worden behandeld, niet als neutrale feitconstatering.

Bronnenampel voor de deelnemers:

Bron	D1	D2	D3	D4	D5	D6	Total	Signaal
VN/Humanitaire hulporganisatie (anoniem, Gaza-item)	-1	+2	+2	+1	0	+1	+5	GROEN

Juridische en methodologische toelichting

Geen feitelijke vaststelling	De gepresenteerde resultaten vormen geen feitelijke vaststellingen over individuele personen, redacties of uitzendingen. Ze zijn het product van een gestandaardiseerde operationalisering, niet een vaststelling van individuele verantwoordelijkheid.
Geen juridisch oordeel	De geaggregeerde afwijkingsindex vervangt geen juridische beoordeling op grond van Mediawet 2008 Art. 2.1. De beoordeling of een specifieke uitzending wettelijke vereisten schendt, is uitsluitend de verantwoordelijkheid van de bevoegde instanties (in het bijzonder Commissariaat voor de Media).
Geen causaliteitsbewijs	Statistische correlaties mogen niet worden geïnterpreteerd als bewijs van causale verbanden of redactionele intenties. Afwijkingswaarden kunnen worden beïnvloed door onderwerpkeuze, nieuwsomgeving, politieke controversialiteit of formatlogica.
Geen oordeel over intentie	De analyse meet waarneembare structuurkenmerken van uitzendingen. Een score van 7 betekent dat een aanzienlijke onevenwichtigheid is vastgesteld — niet dat de redactie dit bedoelde. De methodologie doet geen uitspraken over motieven of strategische doelstellingen.

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

**Heuristisch
vergelijkingsinstrument**

De index dient voor vergelijkende patroonherkenning over duizenden uitzendingen, niet voor precieze metrische meting van individuele bijdragen. Drempelwaarden dienen als heuristische oriëntatie, niet als scherpe juridische kwalificatie.

BIJLAGE 1: NATIONALE WETGEVING

Wettelijke basis Nederland — NPO

Wet

Mediawet 2008

Relevante artikelen

- Art. 2.1 (Publieke mediaopdracht): De publieke mediadienst voorziet in onafhankelijke, pluriforme, evenwichtige informatievoorziening van hoge journalistieke kwaliteit. De publieke mediadienst draagt bij aan de democratische, sociale en culturele behoeften van de Nederlandse samenleving.
- Art. 2.1 lid 2: De publieke mediadienst weerspiegelt de maatschappelijke diversiteit van Nederland.
- Art. 2.88: Redactionele onafhankelijkheid en journalistieke standaarden zijn gewaarborgd. De programma's worden gemaakt onder redactionele verantwoordelijkheid van de omroepverenigingen.

Kernverplichtingen

1. **Onafhankelijkheid:** Onafhankelijke informatievoorziening
2. **Pluriformiteit:** Pluriforme berichtgeving
3. **Evenwichtigheid:** Evenwichtige informatie van hoge journalistieke kwaliteit
4. **Maatschappelijke diversiteit:** Weerspiegeling van de Nederlandse samenleving

Toezichthouder

- Commissariaat voor de Media (CvdM): Mediatoezicht, naleving Mediawet
- NPO Ombudsman: Interne klachteninstantie

Klachtenprocedure

1. NPO Ombudsman
2. Commissariaat voor de Media
3. Rechtbank (bestuursrechter)

BIJLAGE 2: WETENSCHAPPELIJKE BRONNEN

Literatuur

- Bennett, W. L. (1990). Toward a theory of press-state relations in the United States. *Journal of Communication*, 40(2), 103–125.
- Berelson, B. (1952). *Content analysis in communication research*. Free Press.
- Entman, R. M. (1993). Framing: Toward clarification of a fractured paradigm. *Journal of Communication*, 43(4), 51–58.
- fög – Forschungszentrum Öffentlichkeit und Gesellschaft (2024). *Jahrbuch Qualität der Medien 2024*. Schwabe.
- Gilardi, F., Alizadeh, M. & Kubli, M. (2023). ChatGPT outperforms crowd workers for text-annotation tasks. *PNAS*, 120(30).
- Iyengar, S. & Kinder, D. R. (1987). *News that matters: Television and American opinion*. University of Chicago Press.
- Jolly, S. et al. (2022). Chapel Hill Expert Survey trend file, 1999–2019. *Electoral Studies*, 75, 102420.
- Krippendorff, K. (2004). *Content analysis: An introduction to its methodology* (2nd ed.). Sage.
- McCombs, M. E. & Shaw, D. L. (1972). The agenda-setting function of mass media. *Public Opinion Quarterly*, 36(2), 176–187.
- Shoemaker, P. J. & Vos, T. P. (2009). *Gatekeeping theory*. Routledge.
- SVFAB (2026). *Methodenbericht v4.1: Zählbare Kriterien und Multi-Modell-Kreuzvalidierung*.
- Törnberg, P. (2023). ChatGPT-4 outperforms experts and crowd workers in annotating political Twitter messages. arXiv:2304.06588.

SVFAB Working Papers

- Schläpfer, D. (2026). Systematic AI-Assisted Analysis of Public Broadcaster Impartiality: A Scalable Methodological Framework for Measuring Structural Bias in Public Service Media. [SSRN 6688478](#)
- Schläpfer, D. (2026). Measuring Editorial Noise: A Retrospective Suppression Index for Public Broadcasting Content Analysis. [SSRN 6733280](#)
- Schläpfer, D. (2026). Source Traffic Light: A Six-Dimensional Credibility Framework for Systematic Source Assessment in Public Service Media. [SSRN 6733880](#)

David Schläpfer — ORCID: 0009-0000-5671-9266

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Evaluaties en lidmaatschap bij SVFAB

Op SVFAB.ch vindt u gedetailleerde evaluaties en kunt u ook analyses laten maken voor elke uitzending naar keuze (wordt apart gefactureerd).

Om de kwaliteit van ons werk te waarborgen, zijn wij afhankelijk van lidmaatschaps- en donateurbijdragen.

Contact en meer informatie:

www.SVFAB.ch | Kontakt@SVFAB.ch

Bankgegevens: PostFinance – POFICHBE

IBAN: CH32 0900 0000 1675 6251 1

Begunstigde: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

De volgende boeken zijn verkrijgbaar bij SVFAB

Bestellingen via www.svfab.ch of kontakt@svfab.ch

Onevenwichtige berichtgeving is het antwoord op het halveringsinitiatief in Zwitserland: hier worden de manipulatietechnieken in detail uitgelegd, te beginnen bij de selectie van medewerkers en de bronselectie. Vervolgens worden 15 principes uitgelegd: weglating, framing, temporele framing, schuld door associatie, emotionalisering, contextverwijdering en nog veel meer, geïllustreerd met talrijke voorbeelden. Bovendien wordt zichtbaar waar wij zelf deze technieken toepassen – dat bevordert niet alleen inzicht maar ook empathie.

Optioneel wordt het boek geleverd met **speelkaarten**.

Ook verkrijgbaar als **luisterboek**.

Het interview is geen gesprek. Het is een podium – en iemand anders heeft het script geschreven.

Wie dat niet weet, levert materiaal. Goede citaten die verkeerd geknipt worden. Juiste uitspraken die in de verkeerde context belanden. Eerlijke antwoorden die als bekentenissen worden geframed.

Dit boek is geen mediakritiekboek. Het is een gereedschapskist – voor iedereen die een microfoon voor zich heeft en wil weten wat ze eraan kunnen doen. 7 hoofdstukken. 7 tools: Wat een interview werkelijk is. De 7 meest voorkomende valkuilen. De drie basisprincipes van soevereiniteit – verankeren, herkaderen, begrenzen. Voorbereiding in één uur. Lichaam en stem. Wat te doen als het misgaat. En wat telt na het interview.

Voor politici, activisten, ondernemers, klokkenluiders – voor iedereen die in de schijnwerpers staat en wil begrijpen hoe het spel werkt. Zodat ze stoppen met meespelen – en beginnen het te vormgeven. In A5-formaat. Direct. Ter voorbereiding, ter raadpleging, ter nabespreking en bij moeilijkheden

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Je denkt dat je de wereld ziet. In Wirklichkeit siehst du den Rahmen, den jemand um sie gelegt hat. Framing ist die älteste und eleganteste Manipulationstechnik der wereld ziet. Sie verändert nicht die Fakten – sie verändert, was wir aus den Fakten machen. Wie wir fühlen. Was wir glauben. Wie wir entscheiden. Und sie funktioniert – weil wir alle mitmachen. Täglich. Unbewusst. Auch du. Dieses Buch ist kein trockenes Lehrbuch. Es ist ein Übungsbuch – spielerisch, direkt, voller Beispiele aus dem echten Leben. Du lernst nicht nur, wie andere dich framen. Du lernst, wie du selbst framest – und wie du es bewusst und fair einsetzen kannst.

Want wie framing begrijpt, ziet de wereld helderder. Hoort nieuws anders. Voert gesprekken zelfverzekerder. En laat zich niet meer zo makkelijk een kader opdringen dat iemand anders heeft gekozen. Met vele oefeningen en concrete voorbeelden uit politiek, media en het dagelijks leven – en af en toe een glimlach.

Framing met stijl. Omdat het kader alles verandert.